

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hora 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hora 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Bélyegdíj külön 60 fillér.
 Nyiltár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
St a u b e r J ó z s e f.

Péntek, június 8.

Mai számunk több közleményei:

- Vezérszikk: Drága reformok.**
- A képviselőház ülése.**
- Az osztrák alkotmány csődje.**
- A kínai bonyodalom.**
- Nagybeteg uralkodó.**
- Ugrom összeférhetlensége.**
- Gyilkossági merénylet a szerb király és atyja ellen.**
- A Krivány-ügy utolsó fegyelmije.**
- Robbanás az egyetemen.**
- Bélyegsikkasztás a községi bíróságnál.**
- Reform a katonai nevelésben.**
- Tárcza: A rendjel.** Irta: Guy de Maupassant.

Drága reformok.

Arad, június 7.

A mi édes hazánk sok tekintetben az ellentétek országa. Így Magyarországon az egész világon legolcsóbb a haladás vasuton és legdrágább a — közművelődés terén. Ha szó esik róla, hogy ezt vagy azt a reformot létesíteni kell, akkor első kérdés: *van-e hozzá pénzünk?* Ha pedig az egyik vagy másik ilyen ujtás elkerülhetetlen, biztosak lehetünk róla, hogy azt a polgárság vagy annak közvetlenül érdekelt osztálya valami uton-módon megfizeti.

Értsük meg egymást; nem tartozunk azok közé, akik követelik, hogy a háztartás politikája az *adó leszállítás* véghezjárja felé iránytassék. Ez a jövő század re-

génye; de annyit mégis szabad volna minden polgárnak elvárnia, hogy az elodázhatlan reformok úgy létesítsenek, illetve az állam háztartás úgy vezettessék, hogy az ujtások költségei az adófizetők újabb megterhelése nélkül találják meg a budget keretében fedezetöket.

Fájdalom, ezen jogosult reménykedések sohasem fognak teljesezésbe menni, míg a magyar budgetpolitika le nem tér annak a fiskális rendszernek az utjáról, melyre az alkotmányos élet első évétől fogva rátért — *kényszerűségből*, és melyet ma is, a rendezett háztartás második tizedében is követ *hagyományos szokás vagy tehetetlenségből*.

Igy történik aztán, hogy rendezik a szegények kórházi ápolását és a reform árát kivetik a polgároknak új adónem gyanánt. Intézkednek az utak jókarban tartása felől és emelik s általánossá teszik az utadót; így látjuk, hogy a közvetett adók ezerféle ágazatában minden egyes ujtás egyértelmű a díjak emelésével stb.

Ez már így szokás nálunk, mert hát ez a magyar finánczpolitika; ép azért nincs is mit csodálkoznunk azon, hogy az állategészségügyre vonatkozó törvények szükségessé lett módosításai, melyeket a képviselőház a mai ülésen fogadott el végleg, újabb és számokkal kifejezhető megterhelésével jár az érdekelt feleknek, nyilván abból a célzattól, hogy a

reform nyomában járó többkiadások ezen a réven s nem a háztartás körül elérhető megtakarításokból nyerjék fedezetöket. Mert hát úgy áll a dolog, hogy a tehén, ló stb. szóval a nagy marha passzusa ezután dupla áron lesz váltható.

„Nem olyan nagy baj ez — mondotta Darányi miniszter a képviselőház mai ülésén — hogy miatta ily nagy fontosságú törvény meghozását abba hagyjuk.“ Tökéletesen igaza van. Minden törvényalkotási vagy adminisztrációs akció, mely a hazai állategészségügy emelését célozza, rendkívüli fontosságú érdek, mely a mezőgazdasági viszonyok javulására mondhatni közvetlen hatással van, de másrészt kénytelenek vagyunk azok igazát is beismerni, a kik kifogásolták, hogy a reform a kisgazdák megterhelésével jár.

Nem oszthatjuk azonban a függetlenségi párti felszólalók elvi aggályait, melyek szerint az újabb törvények ismét csak az állami omnipotenciát erősítik és a helyhatósági autonomia rovására létesülnek. Ugyan ki hihetné el, hogy az állategészségügy végleges szabályozása és biztosítása egységes állami felügyelet és szervezet nélkül lehetséges volna? és ugyan miként követelhetné például a magyar kormány, hogy egy-egy zárlat, melyet az irigykedő és féltékenykedő szomszéd állam a magyarországi marha kivitelre vet, megszüntessék, midőn a köve-

T Á R C Z A.

A rendjel.

Irta: Guy de Maupassant.
 (Franciaiából.)

Sackermann urnak gyermekkorától fogva csak egy vágya volt — rendjellel birni. Már mint iskolás fiu czinből készült kereszteteket tüntetett mellére. Fialtal lelke csak úgy dagadt a büszkeségtől, ha édes anyja sétálni vitte s megengedte, hogy rendjeleit feltűtzhesse.

Gyöngye előmenetele miatt a baccalaureát vizsgán elbukott, s miután nem tudta mihez fogjon, pénze is volt elég, szép feleséget vett magának.

Párisban laktak, gazdag polgárok módjára — s csakis ilyenekkel közlekedtek — kerülték az arisztokráciát; egyedüli büszkeségüket egy követtel való ismeretségük képezte, kinek kilátása volt, még egykor miniszterre is lenni. Baráti összeköttetésben voltak továbbá két miniszteri osztályfővel is.

De azon gondolat, mely már kis korában agyába fészkelődött, hogy nem bir azon joggal miszerint császárkabátján egy kis rendjellel viselhesen, sohsam hagyta el többé s egyre kinozta.

Ha séta alkalmával érmekekkel diszitett férfakkal találkozott, szívében erős szurást érzett; ferdén nézett rájuk, és az irigység felingerelte.

Hosszu foglalkozás nélküli délutánokon feltette magában, hogy megszámlálja öket:

— Lássuk — mondá — a Madelein ut-tól a Drout-utczáig hányat fogok látni!

Aztán lassu léptekkel mérte az utcákat, vizsgálva a császárkabátok gomblyukait, mi alatt szemei oly gyakorlottak lettek, hogy már messziről is észrevette a kis vörös szalagocskát. Sétája végeztével mindig csodálkozással tapasztalá azok nagy számát: nyolcz tiszt és tizenhét lovag. Nagyon sok. Mégis csak együgyűség ily módon pazarolni azokat a kitüntetések.

Megfordult, s visszafelé ment fürkészsze folyton s igen megharagudott, ha a tömeg megátlá vizsgálódásaiban.

Csakhamar megtalálta azon negyedekeket, hol legtöbbet láthatott. A királyi palota közelében csak úgy hemzsegetek. Az opera utczában nem látott oly sokat, de a Boulevard jobb felén inkább, mint annak baloldalán.

Bizonyos kávéházak- és színházakban is különböző számmal voltak a kitüntetett férfiak. Ha Sackermann ur egy csomó tiszteletreméltó ősz bajuszu öreget látott, kik az utca közepén beszélgettek, akadályozva a közlekedést, így szólt magához:

— Bizonyára a becsületrend szalag tulajdonosai — s köszönni szeretett volna nekik.

Néha annyira felingeri már a sokrendjel, hogy szinte szicziálistává lett.

Izgatottan érkezett haza, mint az éhenkórász, kinek tele kirakatok előtt kellett elmennie s hangosan kiáltott be a szobába:

— Mikor fog végre ez a czudar kormány a pokol fenekére üzetni.

Meglepetten kérdé ilyenkor azután töle a felesége:

— Mi bajod van ma megint?
 — Semmi — felelé erre izgatottan — mérgegit, hogy oly sok igazságtalanságot kell látnom. Igaza van a népnek.

Mindennek daczára vacsora után ismét elment, hogy megnézzé azon kirakatokat, melyekben minden fajta rendjelet láthatott.

Minden egyest megvizsgált. Mind fel szeretne volna tüzni, s a néptömeg élére állni, azt méltóság teljeseen vezetni, körülvéve egy sereg bámulótól!

De oh! A legcsekélyebb kilátása sem volt.
 — Igazán nehéz — mondá magában — nem a közpályán működő férfinak a becsületrend tulajdonosai közé jutni.

— Hátha megkísérelném, hátha akadémiai tagnak választatnám meg magam?

— De nem tudta, hogy hogy kezdje. Néjével is közlé a tervét, ki igen csodálkozott rajta.

— Akadémiai tag? Mily szolgálatokat tette e téren?

— De érts meg, hogy mit akarok mondani — felelé Sackermann ur izgatottan — éppen azt akarom tudni, hogy mit tegyek? Néha jó ötleteid vannak, szólj!

— Igazad van — felelé az asszony mosolyogva. — De én? Honnan tudjam én azt, hogy mint kell tenned?

— Nem volna-e jó, ha te ezt Rosselin követnek előadnád? — kérdezte hirtelen a férj. — Ó bizonyára jó tanácscsal szolgálna. En magam, hisz' értesz, nem kérdezősködhetem. A

zése helyes volt épen a parlamentarizmus szempontjából.

A 20-ik szakaszról:

Makfalvy módosítást nyújtott be, a melyet a miniszter ellenzett.

Szavazás akadályokkal.

A szavazásnál több szabadelvűpárti, köztük gróf Tisza István és Orley György is Makfalvy módosítására szavaztak.

Az elnök erre elrendeli a szavazatok megszámlálását, mire élénk derűtség között kitűnt, hogy a Ház *nem határozatképes*, mert csak 71-en voltak jelen.

Az elnök ekkor negyed órára felfüggesztette az ülést.

Szünet után

Makfalvy Géza módosításának az alispánokra vonatkozó részét visszavonta, egyéb részeiben ellenben fentartotta.

Elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e ezeket a módosításokat a Ház.

Elfogadták.

A 23. §-nál elfogadták Makfalvy stiláris módosítását.

A 24. §-nál:

Thaly Kálmán a második bekezdéshez módosítást terjesztett be, mely szerint a főfelügyelők és felügyelők magánygyakorlatot nem folytathatnak.

Darányi Ignác miniszter hozzájárul a módosításhoz annál is inkább, mert ő maga is tervbe vette, hogy ilyen intézkedést rendeleti uton életbe léptet.

A Ház elfogadta Thaly módosítását, a hátralevő szakaszokat pedig minden hozzászólás nélkül megszavazta.

Végül elhatározták, hogy a legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tíz órakor lesz.

TÁVIRATOK.

Uj törvényjavaslatok.

Budapest, június 7. (Saját tud. táv.) A képviselőház közigazgatási bizottsága Horánszky Nándor elnöklésével tartott mai ülésében megválasztotta a községi, közigazgatási tanfolyamokról szóló törvényjavaslat előadójául Ruffy Pált, a pestis elleni védekezés tárgyában Velenczében kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat előadójául Belicska Bénit, és elhatározta, hogy mindkét törvényjavaslatot a folyó hó 8-án délfé-

téphesse férje kezéből a kabátot s izgatottan kiáltá:

— Hallgass meg! . . . figyelj . . . igen, megkaptad a várt rendjelet.

Ez annyira meglepte, hogy elejté a felöltőt, s egy székre rogyott.

— En — mondád — megkaptam a kitűntetést?

— Igen. — azonban titok . . .

Ezalatt a dicsőséges kabátot szekrényébe csukta s gyorsan eldugta a kulcsot, — halálsápadtan közeledett férjéhez, mondá:

— Igenis, a kabát uj, én csináltattam néked, megesküdtem, hogy egyelőre nem fogok róla szólni. Csak 4 vagy 6 hó múlva jöhet a nyilvánosság elé. Előbb küldetésednek kell eleget tenned . . . Rosselin ur közbenjárásával . . . Sackermann felig ájultan kezdé:

— Rosselin eszközölte ki . . . O szerezte meg nékem a rendjelet? . . . nékem . . . ah!! . . .

Egy pohár vizet kellett inni. Kis fehér papídarabocskát látott a padlón feküdni, mely a kabátból esett ki. Névjegy volt.

Felvette, olvasta:

Rosselin,
követ.

— Látod! — mondá az asszony remegve. Sackermann sirni kezdett örömeiben.

Nyolcz nappal később hozta a hivatalos lap, hogy Sackermann ur kiváló érdemeiért a becsületrend lovagja lett.

után 5 órakor tartandó ülésében fogja tárgyalás alá venni.

Az osztrák obstrukció.

Bécs, június 7. (Saj. tud. távirata.) A képviselőház mai ülésén az ellenzék folytatja az obstrukciót a petíciók szóról-szóra való felolvasásával.

Bécs, június 7. (Saját tud. távirata.) A képviselőház ülése előtt a jobboldal végrehajtó-bizottsága ülést tartott, amelyen Körber miniszterelnök is megjelent. Az ifju-csehek klubját Kaizl dr. képviselte.

Bécs, június 7. (Saját tud. távirata.) A képviselőház mai ülésén a kormány törvényjavaslatot nyújtott be, amely a vasuti elsőbbségek konvertálása alkalmával való illeték-kedvezményekről szóló törvény érvényességét 1904. év végéig meghosszabbítja. Azonkívül újra benyújtotta a földadókataszter nyilvántartásáról szóló törvény némely rendelkezéseinek módosítására, valamint bizonyos klagenfurti és jägerndorfi átépítések 18 éves adómentességére vonatkozó törvényjavaslatokat.

Elhunyt kamara-elnök.

Páris, június 7. (Saj. tud. távirata.) Masson, a párisi kereskedelmi kamara elnöke meghalt.

Az osztrák alkotmány csődje.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

Körber tegnapi beszédének hatása alatt áll az egész ausztriai politikai világ. A német pártok és ezek organumai nagy elismeréssel méltadják ennek a súlyos jelentőségű eseménynek a következményeit, de egyben hangsúlyozzák azt a tényt is, hogy teljesen eredménytelen marad ez is abban a törekvésében, hogy a cseheket az utolsó pillanatokban még meggyőzésre s az alkotmányosság megmentésére bírja.

A mit tegnap jeleztünk, a jobb oldali pártok felbomlása, s egy új kormánypárt szervezésének kísérlete ma megtörtént. Arra azonban nincs remény, hogy olyan erős pártot tudna a kormány magának teremteni, a mely az obstrukció megtörésére s az alkotmányos kormányozásra képessé tegye.

A jobboldali pártok végrehajtó bizottságának mai ülése elé óriási érdeklődéssel néztek az egész politikai világban. Mindenki tudta, hogy a határozattól nemcsak a parlament sorsa, hanem az egész ausztriai birodalom jövője függ.

Az ülésen az összes pártok szónokai felszóltak. A lengyelek és németek határozottan elleneztek a csehek viselkedését. A szlávok és feudális csehek kijelentették, hogy nem akarnak az obstrukció ellen harcolni. Ilyenformán nyilvánvaló lett, hogy a régi többséget összetartani lehetetlen. A békitő bizottság elnöke megható szavakkal bucsuztatta el az utolsó ülésen a többséget, a melynek az alkotmányért való harczban nagy hivatása volt, s ma megszűnt.

Ezzel be is fejeződött a mentési kísérlet, a melyet az osztrák alkotmányért még megkíséreltek. A helyzet bizonytalansága mellett igen érdekesek a lapnyilatkozatok, a melyek Körber beszédével foglalkoznak.

Egyetértőleg kiemelik azt a momentumot, hogy a miniszterelnök ezzel ugyszólván ultimátumot akart adni a Háznak.

A *Fremdenblatt* dicséri a kabinet céljainak

őszinte föltárását s azt mondja, hogy a kormány bizonyára mindent el fog követni, hogy ne kelljen letérnie a parlamentarizmus útjáról, a mire nézve még az utolsó órában sem tűnt el minden remény.

A *Neue Freie Presse* a parlamenti csőd megnyitására mondja a beszédet. A *Neues Wiener Tagblatt* sajnálja, hogy a miniszterelnök becsületes szándéku szavai nem érték el a kívánt megnyugtató hatást. A *Vaterland* konstatálja, hogy nem kevesen gratuláltak a miniszterelnöknek beszédéhez.

A *Deutsches Volksblatt* is konstatálja, hogy a miniszterelnök szavai nemcsak a jobboldalon, de a baloldalon is tetszéssel találkoztak. Az *Arbeiterzeitung* mindent helyesel, a mit a miniszterelnök mondott. A *Deutsche Volkszeitung* szerint a kormányfő nyilatkozatai épp oly időszerűek, mint kifogástalanok voltak.

A *Reichswehr* és az *Oesterreichische Volkszeitung* dicséri a döntő pillanat igazolta szimpatikus erélyességét. A *Neues Wiener Journal* konstatálja, hogy a kormány megtette a magáét az alkotmányos élet megtartására.

Az *Extrablatt* kétségtelennek tartja, hogy a lakosság tulnyomó része meglepedéssel fogja tudomásul venni a miniszterelnök szavait.

A *Wiener Tagblatt* és az *Ostdeutsche Rundschau* nagyon barátságatlanul fogadják a beszédet és azt mondják, hogy efféle intések folytonos ismétlése aligha valami nagy határozottságnak a jele.

A kínai bonyodalom.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

Kinában a helyzet napról-napra rosszabb lesz s az események ma már rohamosan haladnak egy nagy bonyodalom felé, aminek a vége igen könnyen lehet véres háború.

Takuban már meg is kezdődött a harcz amerikai katonák s a boxerek között, orosz részről pedig kétezer kozák azt a parancsot kapta, hogy induljon Peking felé. S míg a helyszínén magán már egészen háborus a helyzet, addig a diplomácia sem pihen; öt európai hatalmaság együttes ultimátumot adott át a kínai államtanácsnak s Peking katonai megszállásával fenyegetődzik. A császárné már menekülőben is van a fővárosból az ország belsejébe.

S a zavaros helyzetből mind tisztábban tűnik élénk Anglia bizalmatlansága Oroszországgal szemben, mely a *Times*-ban ma már nyíltan kifejezésre jut. Ez a lap erős hangon követeli, hogy Anglia vegye kezébe a kínai akció vezetését és energiával biztosítsa magának a hegemóniát.

A mai nap eseményeiről e táviratokat kaptuk:

Washington, június 7.

A pekingi amerikai követ ma azt táviratozta ide, hogy Pekingben *rosszabbra fordult a helyzet*. Erre és Kempf tengernagy tegnapi táviratára a kormány utasította Remy manilai ellentengernagyot, hogy a *Helena* ágyunaszádot vagy valamely hasonló járművet küldjön Kempf tengernagynak, hogy ez olyan hajóval rendelkezessék, a mely a Peiho folyón fölfelé mehet egész Tiencinig, mivel hogy Kempf csatahajója nem mehet tovább Takunál.

A *Helena* tiz tisztet és 166 legényt visz magával. Azt hiszik, hogy Remy ellentengernagy még egy-két század tengerészkatonát is küld vele.

Hay külügyminiszter fölhatalmazta Conger pekingi követet, hogy Kempftől a helyzet alakulásához képest segítséget kérjen és az amerikai legénységgel úgy rendelkezzen, a mint a követségek, a konzulátusok és az amerikai érdekek védelmére jónak látja. Az amerikai kormány még most is független eljárásra van eltökélve, de a mennyire lehet, hajlandó hozzájárulni a béke és a rend helyreállításához.

Brüsszel június 7.

Az itteni belga nagykövetség Kinából a következő táviratot kapta:

Az európaiak tömegesen szökdösnek a városokból, különösen Pekingből és Tiencsinből Takuba, hol az európai nagyhatalmak flottái állanak.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.
Szombat: Végrehajtó, vigjáték.

* **Selly Rogé** villamos balettánczosnő szombati föllépte az aradi közönséget olyan élvezetben fogja részesíteni, a milyen eddig Aradon nem volt. A művésznő, a ki mint balettánczosnő a danzigi városi színháznál, könnyedsége és merészsége által feltűnt két év óta Németország összes nagy városaiban, a sajtó ítélete szerint elragadta a közönséget azzal a találmánnyal, hogy a táncz ritmikus szépségeivel az elektromos fény pazar színváltozatait egyesíti. Könnyed ruhában, teljesen sötét háttérből kiemelkedve, hatalmas reflektorokból vetődő, lágy harmóniájú, színes fényben végzi graciózus tánczfiguráit, míg egyszerre rajta is kigyulad a fény. Ruháján ugyanis sok-sok apró izzólámpa van alkalmazva, melyek táncz közben az elektromos árammal vannak összekötve, azok fénye olvad bele a reflektorokéba. Mintha lepke lebegne tüztengerben, úgy hat a közönségre Selly Rogé táncza, ki csak néhányszor fog nálunk föllépni, aztán moszkvai utjában Kassán is megáll néhány estére. A balettánczokhoz külön zene van, melyből a mi zenekarunk pénteken délelőtt próbál. A három zeneszám közül az első és harmadik szerzője *Neumayer Róbert*, a ki Selly Rogé elektromos gépeinek kezelője; egy szerelmi álom című dallam *Czibulka* karmestertől való. Miután Selly Rogé tánczát teljes villamvilágítással próbálja, pénteken este nincs előadás.

* **A végrehajtó** francia bohózat, melyet *Horváth Paula* eltávoztá óta nem játszottak nálunk, szombaton este igen jó szereposztással kerül színre *Turcsányi Olga*, *Bácsné*, *Harmath Józsa*, *Fenyéri Mór*, *Bács Károly*, *Mezey Péter*, *László Gyula*, *Palágyi Lajos* játszanak nagyobb szerepeket. A mulatságos darabból régen folytak a próbák, így a színpadon jól összejátszó ensemble lesz.

* **A nagyváradi társulat.** *Somogyi Károly*, a nagyváradi új színház első igazgatója, ma terjesztette be társulatának névsorát a színügyi bizottsághoz. A társulatnak van néhány jó tagja, de kiemelkedő tehetséget alig fedezünk fel egy-kettőt a névsorban, épen azért azt hiszik, hogy Somogyit társulatának kiegészítésére fogja felszólítani a színügyi bizottság. Azok közül, kik már az aradi színpadon megfordultak, a következők szerződtek Somogyihoz: *Balláné-Csik Irén* opera-és operette koloratur, *Órley Flóra* opera-operette és népszínműénekesnő, *Székely Anna* opera és operette alt-énekesnő, *Pintérné-Szép Olga* drámai és társalgási színésznő, *Balla Kálmán* szerelmes és bonvivant, *Gáthy Kálmán* szerelmes színész, operette- és népszínmű bariton, *Könyves Jenő* hősszerelmes, társalgási színész, *Peterdy Sándor* hős és jellemszínész, *Bognár János* drámai és vigjátéki apa, *Nyárai Antal* operette buffó, komikus, *Pintér Imre* bariton, *Szarvasi Sándor* szerelmes és jellemszínész.

* **Jegyek a szombati előadásra.** Holnap, pénteken nincs előadás a színházban, a szombatra szóló jegyeket azonban már holnap délután 3—5 óra között meg lehet váltani a téli színház pénztáránál. Szombaton a rendes szokás szerint 9—12 és 3—5 között a téli színháznál lesz a nappali pénztár, s este 7 órakor megnyílik a nyári színháznál az esti pénztár.

* **Színészet Makón.** Pesti *Ihász Lajos* színtársulata Makóra érkezett, a hol szombaton kezdi meg előadásának sorozatát az *Arany kakas* énekes bohózzal. A főszerepeket játsszák: *Torossy Katicza*, *Tarján Irma*, *Csendes Alicze*, *Lomnicziné*, *F. Hevér Juliska*, *Rónay Hermin*, *Ferenzi Frigyes*, *Rátkai Sándor*, *Torday Béla*, *Tallán László*, *Vágó Géza* és *Ernyei Emil*.

Nagybeteg uralkodó.

(A bajor király felett konzultálnak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

A sajnálatraméltó *Ottó* bajor királyról, hetek óta sokat irnak a német lapok. Ezek a hírek legnagyobbbrészt ellentmondóak és a tényekkel egyáltalán nem egyeznek meg.

Az egyik lap azt írja, hogy a szerencsétlen király elmebeli állapotában javulás mutatkozik, testileg azonban oly annyira rosszul van, hogy rövid idő kérdése és bekövetkezik a megváltás a nagy szenvedésektől. Más forrás szerint ép az ellenkezőjét írják a többi lapok.

De bárhogyan is irjanak a lapok, annyi bizonyos, hogy a beteg *Ottó* király nagyon rosszul van.

Az elmúlt héten az *Augsburger Abendzeitung* állítólag autentikus orvosi forrásból azt a hirt közölte, hogy *Ottó* bajor király rákban szenved. Ez a hír annak idején bejárta az összes lapokat.

Mindezen hírekkel szemben tudósítónk a következőket jelenti a szerencsétlen király állapotáról.

Az *Augsburger Abendzeitung*nak az a híre, melylyel a világot, *Ottó* király betegségéről, telekürtölte — minden alapot nélkülöz.

A tény az, hogy *Ottó* király orvosai pár nap előtt ismét meglátogatták a Fürstenriedben tartózkodó beteget és ez alkalommal meggyőződtek, hogy a király állapota a körülményekhez képest kielégítő. Az a hír, hogy a király rákban szenved — valótlan. Midőn két esztendővel ezelőtt a keletkező vesebajnak tünetei felléptek, nem volt még meghatározható, vajjon a vesebaj nem fog-e veserákká fejlődni. De az idők folyamán ez a nézet is megdőlt. Mert veseráknál okvetlen érezhetők volnának a fejlődő daganatok, de ilyenek a betegnél most fel nem fedezhetők.

A király állapota — mint említettük — a körülményekhez képest normális, jó. De mindamellett nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy *Ottó* király beteg.

Ha nem is a rendes időben, de azért elég jól étkezik és az éj folyamán mélyen, nyugodtan alszik.

Téves a német lapoknak az a híre is, hogy a királynál most gyakran jelentkeznek a világos pillanatok. Ez nem áll. A hallucinációk és rémlátomások a betegnél szakadatlanul tartanak. A beteg gesztikulál és folytonosan hangosan, gyakran tulhangosan beszél, de oly nehezen, hogy alig érthető.

Az élénk gesztikulálás és hangos beszéd által fellépő fizikai megerőltetések oly nagyok és oly kimerítőek, hogy valójában bámulatos, hogy miként győzi még erővel mindezt a beteg.

A király orvosait kinosan érintik a német lapoknak világgá kürtölt valótlan hírei és csodálják, hogy a sajtó nem az általuk kiadott bulletinekhez tartja magát, hanem állítólagos biz-

tos forrásaiból meríti téves, sokszor rosszakaratú híreit.

Azok az orvosok, kik a buletinokat ellenjegyzik, aláírásukkal szavotlanak azért, hogy ténybeli dolgokat el nem hallgatnak és hogy téves információkkal híreket nem mocskolják be a tudományos világ előtt.

Münchenből érkezett tegnapi jelentések szerint a király állapota nyugtalanságra ad okot.

Luitpold régens herczeg Münchenbe kérte *Leube* tanárt, hogy véleményt mondjon a szerencsétlen király állapotáról.

Eddigi értesüléseink szerint az orvos csak nyolcz-tizen négy nap múlva lesz abban a helyzetben, hogy véleményt adjon a király állapotáról.

Ugron összeférhetlensége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt 11 órakor *Apáthy Péter* elnöklésével ülést tartott, melyen a bizottság tagjai közül *Benák Károly*, *Dózsa Endre*, *László Mihály*, *Ragályi Béla*, *Rátkay László* és *Rudnyánszky Béla* volt jelen.

Napirenden volt az *Ugron* Gábor képviselőre vonatkozó összeférhetlenségi bejelentések tárgyalása.

Napirend előtt *Rátkay László* bizottsági tag fölemlítvén, hogy ő ellene is összeférhetlenségi bejelentés érkezett a ház elnökségéhez, kijelentette, hogy nem kíván addig részt venni a bizottság tanácskozásaiban, amíg ez az ő reá vonatkozó bejelentés *Kugler Gyula* bejelentése *Rátkay László*, mint a fehérmegyei h. é. vasutak r.-t. felügyelő-bizottságának tagja ellen, éltézését nem nyer.

A bizottság rövid tanácskozás után abban állapodott meg, hogy tekintettel a *Rátkay* bizottsági tag által felhozott körülményre, illetőleg arra, hogy minden bizottsági tagra nézve lehetővé kell tenni a bizottság előtt fekvő összes ügyek tárgyalásában való részvehetést: a mai ülés napirendjén levő bejelentések tárgyalását a *Rátkay* bizottsági tag elleni összeférhetlenségi bejelentés elintézéséig elhalasztja, ennek a bejelentésnek a tárgyalását pedig holnap d. e. 11 órakor tartandó összeférhetlenségi ülésre tűzi ki.

Rátkay bizottsági tag kéri, hogy ennek bejelentésnek a tárgyalására hívják meg a bejelentőt is.

Rudnyánszky, *Rózsa Endre*, *Ragályi Béla* és *László Mihály* bizottsági tagok e kéréssel szemben utalnak a házszabályok világos rendelkezésére és arra, hogy a bizottság a házszabályoknak megfelelően már el is határozta, hogy oly bejelentőt nem hív meg, aki nem tagja a háznak. Hosszabb tanácskozás után a bizottság e kérdésre nézve előbbeni határozatának fentartásában állapodott meg.

Ezzel az ülés véget ért.

Ugron Gábor ma a következő újabb levelet intézte az összeférhetlenségi bizottsághoz:

Bemutatom a magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével a folyó évi téglaszállításra nézve kötött szerződésemet.

I Összeférhetlenséggel vagyok vádolva, mert a magyar államvasutaknak talpát, tüzfát, bükfka koczkát és téglát szállítok.

Az 1875. évi I. t. cz. 2. §. e) pontjának az 1874. évi május 30-án kelt szakszabotsági jelentés következőkben adja meg az értelmezését: „A bizottság czélzatosan választotta a vállalkozó műkifejezést. A törvény megszorító intézkedését nem fogja senki a megállapított fogalom ellenére az adásvevés egyes eseteire alkalmazni és vállalkozónak tekinteni a természetét, ha kész természetmennyét, a gyarost, kereskedőt, ha kész áruít a kormánynak,

vagy közegének eladja, az iparost, ha rendelésre bizonyos munkát, bizonyos árért, bizonyos idő alatt teljesít, vagy kész iparczikket elad.

De még ha nem volna is ilyen világos a törvény célzata, akkor is alaptalan a vád, mert én nem kötöttem a kormányval szerződést. A magyar államvasut alkalmazottjai nem a kormány alkalmazottjai, nem államhivatalnokok, hanem az államvasutak az államnak kereskedelmi vállalata és nincsen több és más hatalma ügyfeleivel szemben, mint más kereskedelmi vállalatnak.

II. Összeférhetlenséggel vagyok vádolva, mert létesítendő pokróczgyáram kölcsönrelendő segélyezése végett szerződést kötöttem 1898-ban a kormányval.

Nem ismerem egy pontját sem a törvénynek, amely kölcsön felvételét a kormánytól összeférhetlenségnek mondaná; hiszen akkor a dohánytermelési előleg felvételéből is a képviselők ki volnának zárva. Különben a kölcsönt akkor vettem fel, amikor még képviselő nem voltam, s nem is akartam lenni.

A hazai iparnak nyújtandó állami kedvezményekről szóló 1890. évi XIII. t. cz., valamint az 1899. évi XLIX. t. cz. sem zárja ki a képviselőket ezen kedvezményekből. Több képviselő ezen kedvezményeknek hol egyik, hol másik módját eddig igénybe is vette kifogás nélkül.

Annak a kifogásnak, hogy én a gyárat eddig nem létesítettem, s hogy ezen mulasztásomnak mi legyen a következménye, bíróját kötlevelem 5. pontja határozza meg, s másra nem tartozik.

Budapesten, 1900. június 6.

Ugron Gábor.

Gyilkossági merénylet

a szerb király és atyja ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

Sándor szerb király és apja Milán, a szerb hadsereg főparancsnoka ellen veszedelmes merénylet készült, melynek kevés híján áldozata lett a két királyi vér. A merényletet egy nagy összeesküvő banda készítette elő, a melynek tagjai a legszorosabb összeköttetésben vannak a tavaly nyáron Milán ellen elkövetett radikális merénylettel. A kiknek akkor sikerült elkerülniök a golyót és a súlyos rabságot, külföldre menekültek, s Bulgáriában és Romániában szöttek az új összeesküvés szálaikat.

A terv az volt, hogy Sándor királyt és Milánt az országban tett körútjuk alkalmával ölik meg, s a legnagyobb könnyűséggel vihették volna keresztül terveiket, ha a szerb belügyminiszternek, Kénsits Györgynek ébersége le nem leplezi őket.

Sándor király körútját már egy hónappal ezelőttre tervezték, de közbejött akadályok miatt elhalasztották, noha az uti program már teljesen kész volt, s a belügyminiszter a meglátogatandó városokkal és kerületekkel az összes részleteket közölte volt.

A belügyminiszter azonban megtudta, hogy a szerb politikai menekültek Romániában, Turn-Severinben összeesküvést formálnak, s kész tervekkel várják a király körútját. A merényletet Kladovo szerb városban akarták elkövetni, azon a helyen, a melynek erődjében a tavalyi merénylet részesei el vannak zárva. Az összeesküvők előkészületei szerint most hétfőn lett volna a gyilkosság végrehajtandó.

A belügyminisztert titkos kémei értesítették az összeesküvésről. Ő a hír vétele után azonnal a román kormányhoz fordult segítségért, hogy ártalmatlanná tehessek a merénylőket. A szerb kormány által kiküldött

politikai detektiveknek a román rendőrséggel karöltve sikerült is az összeesküvőket elfogni. A banda feje egy Szavits László nevű turn-severini kávéháztulajdonos volt. Ő szervezte az összeesküvést.

Turn-Severinben most husznál több szerb alattvalót tartanak állandó rendőri felügyelet alatt. Ezeknek nem szabad elhagyniök mindaddig lakásaikat, a míg a vizsgálatot teljesen be nem fejezik, s ártatlanságukat teljesen be nem bizonyítják.

Sándor király és Milán az események dacára is folytatják körútjukat. A belügyminiszter a legszigorubb intézkedéseket tette a király környezetének állandó ellenőrzésére. Az országban a tervbe vett merénylet híre nagy megdöbbenést keltett, s most, hogy szerencsésen elhárították, mindenfelé nagy lelkesedéssel ünneplik a királyt.

Sándor király körútjában a bolgár határt is érinteni fogja; itt Ferdinánd fejedelem képviselője utján fogja üdvözlötni, s egyben szerencsekívánatait kifejezni me nekülése miatt.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Június 10. A kisjenői izraelita népiskolához tartozó növendékek jünálisa (Háda erdő.) — Az aradi kőműves, kőfaragó, kőterítő betegsegélyző és temetkezési társulatának jünálisa (Csálai erdő.)

Június 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Június 23. Az aradi felső kereskedelmi iskola növendékeinek táncvizsgálma (Városliget.)

Július 1. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Városliget.)

Július 15. Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) Az aradi állami főreáliskola végzett növendékei folyó hó 9-én az aradi városliget termében jótékonycélú táncestetélyt rendeznek. Tánc kezdete este 8 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 6 korona. Jegyeket este a pénztárnál lehet váltani. A mulatság tiszta jövedelmét a lyceumi segélyzőegylet javára fordítják.

Robbanás az egyetemen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 7.

Nagymérvű gázrobbanás történt ma délelőtt 10 óra tájban a budapesti tudomány egyetem szerb-utczai részének harmadik emeletén, az egyetem gazdasági gondnokának lakásában. A robbanás oly erős volt, hogy a helyiség összes ablakai betörték s a robbanás helyiségével szomszédos szoba fala is bedőlt. A robbanás következtében egy szolga annyira összeégett, hogy eszméletlenül került a Rókus-kórházba.

Az eset részleteiről a következőket táviratozzák:

Az egyetem régi épületszárnyának harmadik emeletén, Jalsovszky József egyetemi gazdasági gondnok lakásában ma délelőtt erős gázszagot érzett a szobaleány, a ki erről jelentést tett urnőjének.

Jalsovszkyné nyomban értesítette az esetről a központi irodában foglalatostkodó férjét, a ki megbizta Bécsi István központi irodai szolgát, hogy az ablakokat nyissa ki s a gázórába töltson vizet.

A robbanás a szerb-utczai épületnek udvari oldalán történt, még pedig úgy, hogy Bécsi, a figyelmeztetés dacára, égő gyufával kereste a gázömlés helyét.

Amint a gyufát meggyújtotta, a másik pillanatban hatalmas dőrejjel meggyúlt a kiömlött

gáz s a szolga égő ruházattal a légnomástól a földre zuhant. A robbanás pillanatában az összes ablakok betörték, sőt a választófal is nagy robajjal omlott össze.

A szerencsétlenség pillanatában Jalsovszkyné is jelen volt, de szerencsére apróbb sérülésein kívül egyéb baja nem esett. A robbanásról nyomban értesítették a mentőket s a rendőrséget, mely utóbbi részéről Vermes dr. fogalmazó jelent meg s vett föl jegyzőkönyvet.

Bécsi István szolgát, a ki igen súlyos égési sebeket szenvedett, a mentők beszállították az első sebészeti klinikára.

A robbanásról nyomban jelentést tettek a rektornak, a ki viszont sürgős feliratban tudatta Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterrel a történeteket.

Hogy a szerencsétlenségért ki a felelős, a folyamatba tett vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

A Krivány-ügy utolsó fegyelmije.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 7.

Azok közül, kik Krivány sikkasztásával kapcsolatban fegyelmi eljárás alá vonattak, utolsónak maradt a végleges határozat dolgában Hanacsek Béla gyámpénztári könyvelő. Ügye, mely 1898. nyara óta huzódik, ma nyert a megyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya előtt elintéztést, olyan formában, hogy a hosszas felfüggesztés után, állásába wiből visszahelyezték. Ezt különben előre látta mindenki s mindenfelé teljes megnyugvással fogadták a mai határozatot.

A fegyelmi választmány ülésén Fábian László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Dálnoki Nagy Lajos alispán, Bohus István báró, Solymossy Lajos báró, Varjassy Árpád tanfelügyelő, Keresztes Gyula dr. tiszti főügyész, Schill József főjegyző. Utóbbi volt az ügy előadója.

Hanacsek fegyelmi ügye tudvalevőleg azért maradt függőben, mikor a többi tisztviselőket illető határozatokat meghozták, mert mint könyvelőnek, esetleges mulasztásait csak a gyámpénztári könyvekben keresztülvitt tételes vizsgálat befejezte után lehetett megállapítani. Mint ismeretes, Taszler József miniszteri szám-tiszt vezette a tételes vizsgálatot, mely alatt Hanacsekre nézve, a régebben megállapítottakon kívül három mulasztásra jutott. Főképen ezek képezték a mai ülésen a megbeszélés tárgyát.

Az első pont szerint Hanacsek a Kabdebő-féle hagyatéki ügyben aláírt egy 276 frt 75 krról szóló jelentést, míg a naplóban csupán 6 frt 75 kr. volt beírva. A stradzában 276 frt szerepel. Itt Krivány 200 frtot sikkasztott.

Hanacsek azzal védekezik, hogy a jelentésen lévő aláírás nem az övé. Bár az írásszakértők Hanacsek írására ismertek benne, védekezését az nem dönthette meg, mert az írásszakértők maguk is elismerik, hogy Krivány nagy ügyességgel hamisított aláírásokat.

A második állítólagos mulasztás az Almay kötvényeknél történt volna, hol azonban újra Hanacsek aláírását hamisította Krivány.

A harmadik mulasztás a következő. Hanacsek, ki egyben helyettes gyámpénztári ellenőr is volt, elkészítette a gyámpénztári főkönyv kivonatokat, de nem összegezte.

— Adja ide — mondta Krivány — majd összegeztetem én; az öregnek (ez alatt Barb Efreml gyámpénztári ellenőrt értette) a szabályrendelet szerint magának segíteni kellett volna. Hadd csinálja ő, ez az ő dolga, maga csak siesen, hogy idejére kész legyen.

Hanacsek erre kiadta a főkönyvi kivonatokat Kriványnak, ki átadta egy Szmolenszky

nevü, irodában dolgozó rabnak, de *előbb vakarásokat eszközölt és új számokat irt czeruzával és négy lapot a kivonatóból kitépett.* Szmolenszky ezekre ráirt azután tentával. Ez a sikkasztások palástolására szolgált.

A fegyelmi bizottság régi döntésében kimondta, hogy *oly mulasztások nem forognak fenn, melyek a hivatalvesztést szükségessé teszik.* Így az elősorolt újabb mulasztások voltak a döntők.

Ezeknél súlyos körülmény, hogy Hanacsek odaadta a főkönyvi kivonatókat Kriványnak, de menti eljárását, hogy Krivány felelőse volt s hogy a kivonatókat abban az időben különben sem tartották vasszekrényben elzárva. Hanacseknek pedig igen sok volt a dolga, amennyiben 30.000 tételnek kivonatót kellett megcsinálnia.

Az aláírásoknál, amennyiben nem lennének is hamisak, mentsége az az általános szokás, hogy a főnök sokszor olyan dolgot irat alá az alkalmazottal, mely ez előtt ismeretlen. Az a hiba, hogy idegenek is irtak a főkönyvbe, már benn gyökeredzett a szabályrendeletben, mely szerint a főkönyvet részben az ellenőr, részben a könyvelő vezeti: tehát több ember.

Több vakarás fordul elő a könyvekben, melyeket Hanacsek eszközölt ugyan, de csak technikai hibák kijavítására.

Tekintetbe vették azután, hogy buzgó, ambíciózus tisztviselő volt, kit eléggé büntetett az, hogy fegyelmije alatt mintegy 1000 frtot vesztett fizetéséből.

A fegyelmi választmány nagy része az 1886. évi XXIII. t. cz. 9. §. b. pontja alapján, mint súlyosabb beszámítás alá eső büntetés minimumával 100 koronával kívánta büntetni, de, tekintettel arra, hogy a belügyminiszter az ügyben teljes szigorral való eljárást kívánt, a *felüggesztő határozat visszavonása mellett 200 korona pénzbüntetésre ítélték*, és a vagyoni jogi felelősséget vele szemben elejtették, mert a gyámpénztár megkárosításában nem volt része.

Bélyegsikkasztás

az aradi községi bíróságnál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 7.

Igen különös meglepetésre ébredett egy csomó aradi polgár azzal, hogy a pénzügyigazgatóság a községi bírósághoz évekkel ez előtt beadott aktáit meglelelte s a hiányzó bélyeg díján kívül ötszörös bírságot mért rájuk. A dolog annál meglepőbb volt, mert az illetők vagy tettek bélyeget az aktákra, vagy pedig átadták a bélyegért járó pénzt a községi bíróság valamelyik kezelő tisztviselőjének, hogy ragassza fel. Így azután, ha a bélyegek hiányzanak, vagy sikkasztás, vagy bélyegcsonkítás esete forog fenn, mit csakis a községi bíróságnál követhettek el.

Ez a legújabb panama a város közigazgatási bizottságának ma délutáni ülésén jött szóba. Mikor Krausz József pénzügyigazgató megtette havi jelentését, felemelkedett Barabás Béla dr. és megjegyezte, miszerint tudomása van arról, hogy a községi bíróságnál hosszabb időn át visszaélések és pedig *bélyeg sikkasztások és bélyeg csonkítások történtek.* A pénzügyigazgatóság, értesülvén ezekről, kiküldte Szakács titkárt és Pajkosy fogalmazót, a vizsgálat megejtésére.

Ezek attól kezdve, hogy Joó Béla a jelenlegi községi bíró elfoglalta hivatalát, tizen-négy óra visszamenőleg folytatták a vizsgálatot és konstatálták, hogy az *aktákról mintegy 1000 forint értékű bélyeg hiányzik.*

Erre a polgárság között körülbelül 500

fizetési meghagyást bocsátottak ki, meglelelvén a felpereseket. Felhívták ezeket, hogy a hiányzó bélyegek árán kívül ötszörös büntetést fizessenek. Némelyek eleget tettek a felszólításnak, mások a községi bírósághoz fordultak s az illető tisztviselőket felelősségre vonták, kik néhány ügyet rendeztek is. Joó Béla tudatta a panaszokat a volt főnökkel, ki a saját zsebéből 150 forintot adott a pótlásokra.

A pénzügyigazgatóság újabb *még 700 fizetési meghagyást* készített, melyet a napokban szándékozik kibocsátani.

Eddig 2000 olyan aktára bukkantak, melyről *elsikkasztották a bélyeget vagy rá sem ragasztották, 500-ra pedig, mely szabálytalanságot, vagy jövedéki kihágást konstatáltak.* Ezek a csalások a tisztviselők részéről történtek és súlyos beszámítás alá esnek. Az *elsikkasztott összeg többre megy 1000 forintnál*, melyhez a polgárságnak büntetesképpen 5000 forintot kell fizetnie.

Barabás, befejezve a leleplezéseket, kérdést intéz a polgármesterhez, van-e tudomása a visszaélésekről és ha igen, tett-e valamit arra nézve, hogy az illetők fegyelmi és büntető uton megtorlást kapjanak? A pénzügyigazgató pedig arra nézve kérdezi meg, hogy az általa felsorolt adatok megfelelnek-e a valóságnak, s hogy tényleg kibocsátotta-e az 500 fizetési meghagyást?

A közigazgatási bizottság tagjai nagy ámulattal hallgatták a leleplezést, melyre Salacz Gyula polgármester azzal válaszolt, hogy sem hivatalosan, sem hivatalon kívül nincs tudomása a visszaélésekről. Előtte ezekről soha senki nem beszélt, sem jelentést nem tett.

Krausz József pénzügyigazgató kijelenti, hogy Barabás adatai valók, a visszaélések megtörténtek. Ezekre nézve a vizsgálat folyik, s majd ha befejezést nyer, jelentést tesz.

Barabás Béla dr. ezek után indítványt tesz. Keresse meg a város a pénzügyigazgatóságot arra nézve, hogy a meglelelt akták tulajdonosai ellenében elrendelt végrehajtási eljárást függesztesse fel s ha ez nem tartoznék hatáskörébe, forduljon a város a pénzügyminiszterhez. Nagyon méltánytalannak tartja, ha a sikkasztások miatt a város polgárai zaklattatnak. Indítványozza, hogy *rendelje el a visszaélésben bűnös közegek ellen a város a vizsgálatot s mondja ki a vagyoni felelősséget.*

Steinhardt Mór dr. és Hász Sándor Barabás indítványát elfogadásra ajánlják, azzal, hogy a halasztásért a miniszterhez forduljanak, miután a jelen peres ügyeknél az nem tartozik a pénzügyigazgatóság jogkörébe.

Salacz Gyula polgármester elmondja, hogy mikor Joó Béla átvette a hivatal vezetését, az egész személyzetet megváltoztatta, mert tudomása volt róla, hogy a hivatalban zugprókátorságot folytattak, de arról, hogy bélyegsikkasztások mentek volna ott végbe, sejtelve sem volt.

A közigazgatási bizottság ezután, Barabás indítványát elfogadva, kimondja a fegyelmet megejtő vizsgálat megindítását s megkeresi a pénzügyminisztert, hogy a leletek végrehajtására adjon haladékot.

A polgármester indítványozza, hogy az előzetes vizsgálat megejtésére küldjenek ki bizottságot. A közigazgatási bizottság azonban ezzel a polgármestert bizza meg.

HIREK.

— **király nyári programja.** A király nyári uti programját a napokban állapította meg. E szerint ő Felsége a június hónapot Schönbrunnban tölti. A legközelebbi napokban a bécsi helyőrség ezredei fölött tart szemlét.

Ischlben szeptember elejéig marad a király, innen a galicziai nagygyakorlatokra indul. Julius 10-én Albert herceg esküvőjére utazik Gmundenba. Vilmos német császár bécsi útjára vonatkozólag ismét azt jelentik, hogy a császár szeptember vége felé jön Bécsbe.

— **A koronázás évfordulója.** Holnap pénteken lesz évfordulója annak, hogy I. Ferenc Józsefet magyar királylyá koronázták. Ezen a nevezetes napon a minoriták aradi templomában ünnepi mise lesz. Az iskolákban, Aradon úgy mint a megyében, alkalmi ünnepélyek lesznek, melyeken az ifjuság hazafias szavalatokban és dalban fogja dicsőíteni apostoli királyunkat.

— **József főherceg Erdélyben** József főherceg ma Erdélybe érkezett, hogy a honvédség felett s. emlék tartson. A főherceg Zilahról Nagy-Enyedre ment Kolozsváron keresztül, hol kiszállott és a vonat indulásig arra használta fel az időt, hogy a várost megtekintette.

— **Szabadságolások a megyénél.** A közigazgatási bizottság mai ülésén a következők nyertek szabadságidőt: *Dálnoki Nagy Lajos* alispán 5 hetet, *Baross Ferencz dr. főszolgabíró* 5, *Baross Zsigmond árvászéki úrnök* 5, *Hofbauer Lajos főpénztáros* 4, *Szathmáry Béla dr. alügyész* 6, *Szánthó Gyula gyámpénztárnok* 5, *Vaja Kálmán központi járás úrnök* 4 hetet.

— **A képtár látogatói.** A *Nemzeti Szalon* képtár kiállítását ma is szépen látogatták. Közel százán fordultak meg a teremben. Holnap a főreáliskola és gimnázium ifjusága tesz látogatást a festmények közt.

— **Felekezeti kérdés a párbajban.** A tudományegyetemen történt czimersértés miatt ma újból két párbaj folyt le Budapesten. Az elsőben Steiner Dezső jogász állott ki Múyer Lőrinczcel, a második ismét Steiner Krothill Aurél joghallgatóval. Az első párbajban Steiner, a ki zsidó vallású, sértetlen maradt, ellenben Múyert a fején súlyosan megvágta. A másodikban Krothill nehéz fejevágást kapott, Steiner csak egy könnyű ütést a karján. Este egyik Kálvin-téri kávéházban minegy ötszáz egyetemi polgár értekezletre jött össze, melyen a következő és igen különösen hangzó megállapodás történt:

Tekintettel arra, hogy az egyetemi polgárok között felmerült párbajoknál az izraelita vallásúak ügyesebbeknek bizonyulnak, mint a nem zsidók: indítványozni fogják, hogy a zsidó vallású egyetemi hallgatók elégtételre nem képeseknek nyilvánítottassanak és velök ne kellessék kiállani.

Ha a fiatalság józanabban és csak egy kissé okosan gondolkozik, nem hisszük, hogy ezt a badar indítványt, a mely épp oly nevetséges, mint helytelen, az egyetemi kör elé vigye.

— **Eljegyzés.** Posgay István dr. orvos Posgay Lajos dr. Aradváros tiszti főorvosának fia, eljegyezte Budapesten reglaticzai Zlinszky Györgyike kisasszonyt, Zlinszky Károly rendőrtanácsos bájos leányát.

— **A zugligeti katasztrófa.** A pünkösdi szerencsétlenség sebesültjei, a kiket az új Szent-János kórház sebészeti osztályán ápolnak, állandóan e javulás útján vannak. A kórház orvosai most már egészen biztosra veszik, hogy valamennyien aránylag rövid idő alatt teljesen fölépülnek.

A képviselőház mai ülésén Olay Lajos rövid indokolás után a következő interpellációt intézte a bel- és kereskedelemügyi miniszterhez:

Szándékozik-e a kereskedelmi miniszter meggyőződést szerezni arról, hogy a zugligeti villanyos megállót lejtős uton építették fel? Ha igen, szándékozik-e sürgősen intézkedni az iránt, hogy

a pályát sik helyen állítsák fel? Akar-e meggyőződést szerezni a kereskedelmi miniszter arról, hogy a főváros és a villamos társaságok közötti szerződések csakis egyedül a részvényesek hasznát czélozzák? Szándékozik-e intézkedni a szerződéseknek a közönség érdekében való megváltoztatásáról gondoskodni? Szándékoznak-e a belügyi- és kereskedelmi miniszterek gondoskodni arról, hogy a jövőben hasonló szerencsétlenségek elő ne forduljanak?

Major Ferencz hasonló interpellációt terjesztett elő, melyet az előbbivel együtt kiadtak az illető minisztereknek.

— **Nyáry Béla báró meghalt.** Pozsonyból táviratozzák, hogy *Nyáry Béla* báró császár és kir. kamarás, *Nyáry Antal* báró volt koronaőr fia, 50 éves korában elhunyt. A boldogult résztvevett a custozzai ütközetben, mint huszárfőhadnagy s annyira kitüntette magát, hogy *Albrecht* főherceg maga tűzte mellére a tiszti érdemkeresztet. A szabadelvűpárt híve volt s mint ilyen, előbb az ipolysági, majd a korponai kerületet képviselte a parlamentben.

— **Az új gyorsvonat.** A magyar államvasutak igazgatósága azon nagyfontosságú javaslatot terjesztette *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter elé, hogy az alföldi vasuton Nagyváradtól Szeged-Rókusig egy gyorsvonatot léptessen életbe, a hajnalban Szegedről induló és Nagyváradra 9 órakor érkező személyvonatot pedig szüntesse be. A kereskedelemügyi miniszter nem hozta ugyan még meg ez ügyben döntését, de azért valószínű, hogy októberben életbeléptetik az új gyorsvonatot, mely jelentékenyen meg fogja könnyíteni és kényelmesebbé fogja tenni a közlekedést Nagyvárad—Szeged, továbbá Nagyszalonta, Gyula, Csaba, Arad és Hódmezővásárhely között.

— **Véres kardpárbaj.** Mohácsról jelenti tudósítónk: *Küzdényi* László főmérnök, a margitta-szigeti védgátársulat igazgatója és *Hartmayer* Károly védgátfelügyelő nem a legjobb viszonyok között éltek egymással. Az ellentéteket még jobban kiélesítette az a körülmény, hogy néhány hét előtt Hartmayer átiratot intézett *Tormay* Károly alispánhoz, a védgátak kormánybiztosához, mely átiratban sértő nyilatkozatokat tett *Küzdényiről*. Az igazgató megtudta a dolgot és tegnap reggel kardpárbajt vívott a két ember, súlyos feltételek mellett. Az egész város nagy izgatottsággal várta a párbaj eredményét. A felek segédei napokon át tárgyaltak és mert Hartmayernek még sohasem volt kard a kezében, két heti terminust adtak neki, a mely most járt le. *Küzdényi* kitünő vívó híreben áll és így bizonyos sötét sejtéssel néztek a párbaj kimenetele elé, mely Hartmayerre nézve ígérkezett kellemetlennek. A véletlen ezáltal is csak azt igazolta, hogy a vívási gyakorlat nem jelenti még egyuttal a párbajokban a győzelmet. Az esélyek vadul törnek át minden számitáson és igyekezeten. Pontban 6 órakor állították szembe az ellenfeleket. A hogy a „rajta” elhangzott, Hartmayer hevesen támadott. — *Küzdényi* hidegvérrel védte magát és a lehető leggyorsabban lecsapott ellenfelére, úgy, hogy annak melle merő vér lett egyszerre. Egy 12—15 centiméter hosszú vágást kapott Hartmayer a mellén át. A küzdelem ezzel nem ért véget, mert a kard csak gyengén érte Hartmayeret. Mindez néhány másodpersz alatt történt. Második felállításnál alig hogy összeeresztették az ellenfeleket, *Küzdényi* egyszerre csak kiejtette kezéből a kardját. Hartmayer kardja egy erős csapással a csontig hatolt bele *Küzdényi felső karjába*, átvágta az idegeket, izmokat és a fő ütőereket. A padló csupa vér lett. *Küzdényinek* valószínűleg amputálni fogják a karját.

— **Szerencsétlenség a freidenauai gye-
pen.** A bécsi freidenauai lóversenyeken ma

nagy szerencsétlenség történt. A Parsifal handicap-et futották le, amelyben 16 ló állt starthoz, ezek közt *Highestime*, a nyergében *Vallace* zsokéval. Eppen a pálya egyenes részébe fordult a mezőny, mikor az élen haladó *Highestime* felbukott és lovasát a földre vetette. A többi versenyló mind keresztül gázolt a paripán és a szerencsétlen zsokén. A közönség soraiban óriási kiáltás támadt. A pályaorvosok lerohantak s *Vallace*-t eszméletlen állapotban találták. Féloldali hűdést és nagymérvű agyrázkódást konstátáltak rajta. Rögtön kórházba szállították, hol most élet-halál közt lebeg. *Vallace Revers* trainernél volt alkalmazva, igen ügyes lovas volt és már sok versenyben érkezett be, elsőnek.

A Bács-ügy a közigazgatásban. A városnak közigazgatási bizottsága mai ülésén vette tudomásul az aradi törvényszék utján a kir. kuria ítéletét, mely *Bérczy* Alajos állásától felfüggesztett városi kamarást az adóhivatali sikkasztás bűnrészességének vádja alól felmentette. A közigazgatási bizottság ezt tudomásul véve, a *Bérczy* elleni felfüggesztő határozatot hatályon kívül helyezte, azaz *Bérczyt* visszahelyezte állásába s jelenlegi helyettesét felmentette.

— **Ev. ref. kerületi gyűlés.** *Kolozsvárott*, mint tudósítónk sürgönyzi, ma nyílt meg az ev. református kerületi gyűlés. Megnyitónál *Bánffy* Dezső báró nagy beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy a jelen gyűléstől sokat vár, majd komoly munkára szólította fel a tagokat. Este *Bánffy* tiszteletére *fáklyás zenét* rendeztek.

— **Angol hadvezérek jutalma.** Az angoloknak Délafrikában elért szerencsés harci eredménye alkalmat nyújt egy londoni lapnak arra, hogy felvesse a kérdést, vajjon *Roberts* lordot hogyan fogja e nagy szolgálataiért hazája megjutalmazni. Habár a régi jó világ letűnt már — írja a londoni lap — amelyben egy hadvezér, mint *Marlborough* tíz millió márkát nyert egyetlen hadjáratával, még mindig elég jó üzlet egy háboru a győzelmes vezérre nézve. Így *Wolseley* lord, a parlament két házának köszönetén kívül, bátorságáért, erélyéért és kitartásáért az aschantik ellen vezetett háboruja után 500,000 márkát kapott. A Tel — el — Kebirben diadalmasan befejezett háboruja után 1882-ben további 400,000 márkát kapott. *Kitshener* lord, azért, hogy a khalifákat meghódolásra bírta 600,000 márkát kapott és majdnem ugyanannyi darab — disz kardot. De valószínű, hogy egy hadvezér sem részesült oly jutalmazásban, mint *Nelson* lord. Miután megnyerte az Abukir melletti harcot, az Egyesült Államok pairjévé nevezték ki és 40,000 márknyi életfogytig tartó évjáradékot kapott. Az irr országgyűlés azonban 20.000 márkás élethossziglani évjáradékot szavazott meg neki és a kelet indiai társaság 200.000 márkát ajándékozott a nagy hősnak.

— **Egy világhírű cég bukása.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy a világhírű *Hoffmann* József fakereskedő cég, a mely ötven éve áll fenn, fizetési nehézségekkel küzd. Az utóbbi időben sok veszteség érte a céget s különösen egy budapesti nagy cég bukása rendítette meg. *Hoffmann* moratoriumot kért hitelezőitől, de azok még nem nyilatkoztak.

— **Kinyitlerezett feleség.** A lapok nyilttéri rovatában sokszor olvasunk olyan közleményt, a melyben az anya, vagy a férj óva inti a közönséget, hogy könnyelmű fiának, illetve nejének ne hitelezzen, mert az adósságért az „óvás” megírója nem vállal szavatosságot. A modern nyilatkozás e válfajában a legnagyobb rekordot egy debreczeni államvasuti tisztviselő érte el, ki egyik ottani lap mai számában az következő, tartalommal nem új ugyan, de formára annál újabb óvást teszi közzé:

Ova intek mindenkit, hogy dr. *Gajzágó* Béla-lané, szül. *Castiglione* Herminnek se ne hitelezzenek, se váltókat ne számoljanak le, mert azokért szavatosságot nem vállalok.

Kérem, hagyják figyelmen kívül tadar beszédeit, mivel ő nagysága rendesen nincs beszámítható állapotban. (Pálinka).

Debreczenben, 1900. június 5.

Dr. *Gajzágó Béla*
a m. kir államvasutak
segéd-fogalmazója.

— **Keller Elemér szabadlábbon.** *Keller* Elemér egykori aradi rendőrhadnagyot, kit a pestvidéki törvényszék közözésére sikkasztás vádja miatt letartóztattak s az aradi törvényszék fogházába szállítottak, a kir. tábla ítélete a vizsgálati fogóság alól felmentette. Kellert ma szabadlábba is helyezték.

— **Felfüggesztett böjt.** Tekintettel arra, hogy Péter és Pál napja az idén péntekre esik *Dessewffy* Sándor megyéspüspök e napra a böjtöt felfüggesztette, a böjtölés azonban a megelőző napon kötelező.

— **A lengyel egyetem ünnepe.** *Krakkó*-ból táviratozzák: Az egyetem mai ünnepe alkalmból, a város zászlódszt öltött. A vasuti vonatok szakadatlanul hoznak vendégeket minden országból. A vendégek között vannak: *Hartel* lovag közoktatásügyi miniszter, *Pietak* dr. lengyel miniszter, *Pininski* gróf helytartó, *Nigra* gróf olasz nagykövet, *Bilinski* lovag bankormányzó, *Randa* és *Gebauer* prágai tanárok, *Ponori Theurewk* Emil, a budapesti egyetem rektora, továbbá *Fuchs* rektor és *Suchar* tanár Berlinből, *Murro* Cambridgeből, *De Nolhae* muzeumigazgató Párisból, *Ptaszicky* Pétervárról, *Laskowski* Genfből, *Sinkjewicz* Varsóból, azonkívül több kopenhágai, krisztianiai és new-yorki tanár. A pápától az ünnep alkalmból breve érkezett, a melyet *Puzyma* hercegpüspök ma fog fölolvani a Mária-templomban. Ma délelőtt diszfelvonulás volt, a melyben a tanárok és a küldöttségek vettek részt. A menet a templomba vonult, a hol a hercegpüspök fölolvasta a pápai brévet. Az egyetem alapítóinak sirjait megkoszorúzták. A disz-ülésen *Tarnowski* rektor és *Martel* közoktatásügyi miniszter beszélt. A derpati egyetem küldöttsége arany rektorláncot adott át, az oxfordi egyetem küldöttsége művészi kivitelű üdvözlő iratot hozott. Az ünnepies ülés azzal végződött, hogy a jubileum alkalmból kinevezett tiszteletbeli doktoroknak átadták a diszoklevelet.

— **Öngyilkos szolgabíró.** Nagyszébenből táviratozzák, hogy ott *Brandsch* Mihály szolgabíró gyógyíthatlan betegsége miatt föbe lőtte magát. Haldokolva vitték kórházba, felépüléséhez nincs remény.

— **A nagymama miatt.** Egy uri leány öngyilkossági kísérlete képezi beszéd tárgyát Szabadkán. *Stern* Róza 18 éves szép leány nemrég került Szabadkára ottani nagyanyjához, aki nagyon szigorú volt a teljesen elárvult unokájához. A leány tüzes temperamentuma nem tetszett a nagymamának, a fiatal leánynak pedig nem tetszettek a — nagymamai bilincsek. Miután ezeket nem tudta másként lerázni magáról a szép Róza, ma reggel elkeseredésében marolugot ivott. De nem halt meg. A kórházban megmentették.

— **Egy havi közigazgatás.** *Aradmegye* közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését *Fübián* László főispán elnöklete alatt. Az alispáni jelentés szerint, a személybiztonságot egy Medgyes-Egyházán történt gyilkosság és 9 betörés veszélyeztette. Sertésvész 9 községben uralkodott. A főorvos jelenti, hogy az egészségügyi állapot főképen a fertőző gyermek betegségek miatt nem volt kielégítő. A kir. ügyész jelenti, hogy a fogházban 77 férfi és 3 nő volt elzárva, ezek közül elítéltetett 68, felmentetett 3, a többi vizsgálati fogoly. Az államépitészeti hivatal be-

nden erejével igyekezett megfékezni a megvadult rakat, de erőfeszítése hiábavaló volt. A benn ülők alatt kiugrottak a vágató kocsiból, oly szerencsés, hogy semmi bajuk sem történt. A kocsis azonban súlyosan sérülve maradt az út porában. Ezalatt sorsán orvost hívtak és betegszállító kocsit, de mire oda értek az út porában fetregő sebesülthöz, meglátva a betegkocsit, örülden szaladni kezdett a közeli erdőben elrejtőzött, úgy hogy nem tudt ráakadni. Csak másnap találták meg halva az út egyik tisztán. A boncolás megállapította, hogy a kocsis agyrázkódást szenvedett és megörlött.

— **Dühöngő örült.** A szeged-gajgonyai katonaságban nagy rémület környezett már néhány nap óta egy dühöngő elmebeteg. Ez a módú *Martonosi* Mihály földesgazda, akin néhány nappal ezelőtt tört ki a szerencsétlen megbetegség. A megtévelyodött ember fejszél, kapával üldözte családját, amelyet mindenhol le akart öldölni. A megretent család látta, hogy a gazdán nagy betegség tört ki, megjelentette az esetet a hatóságnak, amely a bolgatalan embert ma a kórházba szállította.

— **Százezer márkás sikkasztás.** Berlinben mint tudósítónk távirata jelenti, óriási sikkasztásoknak jöttek nyomára a porosz államvasutaknál. Egy *Timayer* nevű titkár *százezer márkát* sikkasztott, s a pénzzel megszökött. Timayer tizenkét éve volt a vasutnál, s jóformán az első léptől kezdve folytatta bünel manipulációit. — A szikkasztásának egy emberélet is áldozatául esett. Mikor ugyanis *Ostermayer* ellenőr a sikkasztások híreit vette, ijedtében szívzselhűdés érte és meghalva rogyott össze.

— **Új közigazgatási bíró.** Fővárosi levelezőnk jelenti: Hír szerint *Dessewffy* Marcell királyi bírót legközelebb kinevezik a közigazgatási bíróságokhoz itélőbíróknak.

— **Megölte az anyósát.** Miskolcra táviratunk közli, hogy *Vörös* József odavaló lakos veszedelmes közben anyósát *Kiss* Tamásné egy darab falon úgy vágta fíbe, hogy az holtan esett össze. A gyilkos fiatal embert elfogták.

— **A cselédleányok tolvaja.** A bécsi rendőrség ma egy leányt tartóztatott le, aki ellen számos feljelentés történt csalás miatt. Csaláti alkalmával igen egyszerűen járt el, számítva a cselédek naivitására, akikre hálóját kiterítette. Betoppant egy házba és azt kérdezte a cselédleánytól, hogy ott lakik-e a „cseh *Anna*.” Rendesen oly szerencsével járt, hogy a házban volt egy cselédleány, kit *Annának* hívtak, a bírónál aztán kerülő utakon egyet-mást sikerült meggyűlölni. Rendesen annak, akinek a legnagyobb fizetése volt, bemutatkozott, elmondva, hogy ő távoli rokona az illetőnek. Ha alkalom kínálkozott, a szekrényekből, vagy ládákba loptott ki ruhaneműeket. Csalásainál azonban úgy járt el, hogy azt mondotta, hogy a leány rokonságtól ruhaszóvetet hozott a számára, meg is mutatta a szövetet és a csináltatásért pár forintot kért, melylyel aztán nyomtalanul eltűnt. A rendőrségnek sikerült végre ma elfognia a csodafangos csalónőt, aki husz cselédleányt csalt meg rövid idő alatt.

— **A szivarozás és a tuberkulozis.** Sokan hittették már, hogy a szivar készítésekor a munkásokból a tuberkulotikus bacillusok a szivarra nem egyszer átmennek s így a betegséget a szivarozók között terjesztik. Dr. *Kercz* — mint a *Dohányujság*-ban olvassuk — ez állítás folytán vizsgálatot tartott, melynek eredményeképp kijelenti, hogy a tuberkulózist az említett módon megkapni lehetetlen. Igaz ugyan, hogy a bacillusok a szivar készítésekor átjárnak, miután azonban a dohánygyárak a szivart csak pár hónappal elkészítésük után állítják el s ez idő alatt a szivar még nedves, így még ha volnának is rajta bacillusok is, addig mind elpusztulnának.

— **Mafekingi táviratok.** Az angolok száraz mórának még a puskapor sem árt. Bebiztosult ez a délafrikai harctéren Mafeking városa alatt, mikor ugyancsak korgott az an-

golgok gyomra. Az ostromlottak ennek dacára nem veszítették el jókedvüket, amint a következő két távirat is mutatja. Az egyik, melyet *Sarah Wilton*, a *Daily Telegraph* vakmerő levelezője küldött haza, így szól: „Lóhúsból készült kolbászt reggelizünk, öszvér-kotelettel ebédelünk és sáskapecsenyét vacsorázunk. Pompásan érezzük magunkat.“ A másik távirat, melyet a mafekingi polgármester juttatott május 9-én *Roberts* lordhoz, így szól: „Jól vagyunk, de korog a gyomrunk.“

— **Nyomorúság elől a halálba.** Temesvárról táviratozza tudósítónk: *Rastotzky* Károly műlikatos, volt iparkamarai tag ma fölakasztotta magát, mert üzlete oly rosszul ment, hogy a mindennapi szükségleteket sem tudta megszerezni. Nagy családot hagyott hátra.

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk.** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ura (Szabadság-ter 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A legelőkelőbb orvosi kapacitások legmelegebben ajánlják a stájerországi Rohitsch-Sauerbrunn fürdőt, a gyomor és belek megbetegedéseinek, ugyisint a diabetes (czukorbetegség) és brightkóros vesebajnál. Már évszázadok óta mint a kies Stájerország gyöngye ismeretes a fürdőhely s ékes tündérlakhoz hasonlít, melyhez a fenyők és bükkök zamatos zöldje fölséges keretet nyújt. Pompás sétautak, jól gondozott gyópark, napjában kétszer hangversenyző zenekar, tenniszpály, olvasószoza és kávéházak stb. szórakoztatják a fürdővendégeket. A szobaárak mérsékeltek s országos gyógyintézet vezető *Trotter* igazgató ur készséggel megad minden nemű felvilágosítást. Legnagyobb a látogatottság július és augusztus hónapokban s így igen czélszerű a gyógyintézetet júniusban felkeresni. Gr. Lónyay Elemérné legközelebről tudakozódott az itteni viszonyok felől, azon szándékának adva kifejezést, hogy fürdőnkét még ez idén meglátogatja.**

— **x— A lipiki gyógyfürdő.** A jelen fürdőidény alkalmából, úgy mint eddig is, ujólaga a lipiki gyógyfürdőre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, annál inkább, minthogy ezen csodatevő források és kitűnő berendezésénél fogva rendkívüli gyógyhatásúnak ismert jödfürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógyisereket ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél sem tapasztaltattak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bír és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette csodatevő hatását csuzos és köszvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Németországban folytak, azt mutatták, hogy minden híres külföldi források, melyek mint a csuz és köszvény kiváló gyógyvizet tekintetnek, ezen hatásukat csak épen e natron-tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbadeni, emsi, plombiersi stb. hason vegyhatással bíró fürdők, mint a köszvény gyógyítására való speczifikus hírébe jutottak. Magyarországon nincsen több hasonló forrás, mely ilyen magas hőfoknál fogva (64° C.) annyira natron tartalmazna, mint épen Lipik és azért azon tény, miszerint az említett köszvényes és csuzos bajokban szenvedő betegek Lipikben visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajjuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfajtását. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavaslatait illeti, t. i. görvénykórnál, borbántalmaknál, izzadmányoknál, vérbetegségeknek stb., azokról fölséges volna még külön megemlékezni, amennyiben ez köztudomású s így nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhívni. A lipiki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállóházakkal, kényelmes és czélszerű belső berendezésével egy színvonallal áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésű angol parkban levő gyógyépületekben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő, olvasó- és játszóterem, valamint színpad van, úgy, hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világítással van ellátva.

SPORT.

+ Az aradi athlétikai klub holnap, pénteken este választmányi ülést tart a Központi kávéház külön helyiségében.

Reform a katonai nevelésben.

— Kadétek és akadémikusok. —

Arad, június 7.

A katonai nevelésben nagyérdékű reformok vannak küszöbön.

A legutóbbi delegáció tárgyalások alatt szóba került, hogy a katonai akadémiaúknak nincs elég növendékük, különösen kevesen lépnek be az intézetekbe a magyar fiúk közül. Ennek okát abban látták, hogy a kadétiskolákban könnyebben és gyorsabban jutottak a növendékek a tiszti kardbojthoz.

Mig a katonai alsó reálisok, vagy a polgári középiskola alsó osztályainak elvégzése után, a kadétiskolába került növendékek öt év és két hó alatt elérték a tiszti rangot; régebbi osztálytársaik, akik a katonai felső reálisok, vagy a polgári községi iskola teljes elvégzése után jutottak az akadémiaúba: csak hat év múlva lehettek hadnagyok. Ez nem volt egészséges állapot, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy éppen a jobb előmeneteli fiúk kerültek az akadémiaúkra: mégis nekik kellett tovább várakozniuk.

E bajon segitendő, a hadügyminiszter intézkedett, hogy az akadémiaú végzett növendékek számára a rang föntartatik. E rendszabály már a legközelebbi novemberi előléptetésnél életbe lép, amikor is a hadnagygyá előlépő akadémikusok előbb kapják a kinevezést, mint a kadétiskolák növendékei, s így egyik sem szenved rövidséget a másik mellett.

Még más reformokat is terveznek a katonai nevelésben, amelyek közt legnevezetesebb az, hogy a kadétiskolák ama növendékei, akik az első három évet kitűnően végezték: beléphetnek a katonai Akadémiaúba. Ez az új rend 1902. évben fog életbe lépni.

A kadétiskola növendékei ugyan az Akadémiaúba lépés által tíz hónappal tovább kell, hogy az iskolapadban üljenek, de ez által a katonai pályán sokkal fényesebb karriér nyílik előtük, úgy, hogy a hadsereg vezető körei remélik, hogy az ambiciózus ifjak közül sokan átlépnek a kadétiskolából az Akadémiaúba.

TANÜGY.

(—) **Kritika a megyei iskolákról.** Erdekes jelentés volt az, melyet *Varjassy* Árpád tanfelügyelő tett a megye közigazgatási bizottságának mai ülésén a megyebeli iskolákról. A tanfelügyelő bejelentette, hogy az elmúlt hó folyamán meglátogatta Borosjenő, Bokszeg, Monyoró, Prezest, Doncsény, Bohány, Dézna, Glogovác, Kurtics, Mácsa, Szt.-Márton, Simánd, Ménes, Ujpanát, Kuvin, Kovaszincz, Szabadhely, Csicsér, Mondorlak, Zsigmondháza, Pankota, Silingyia, Dezsőháza, Ternova, Ujszentanna, Konop, Odvos, Kis- és Nagy-Iratos, F.-N.-Iratos iskoláit. A *Borosjenői* és *mácsai* áll., az *ujszentannai* községi leány, a *zsigmondházi* községi vegyes, *dézna* r. kath. és a *kuvini* g. kel. román fiú-iskolában a *legkitűnőbb tanításbeli eredményt* talált, mig ezzel szemben a *Csernák* Andor tanító vezetése alatt álló *uj-paulisi* községi és *Neuszor* György tanító vezetése alatt álló *silingyai* r. kath. iskolában *megbotránkoztató tudatlanságot észlelt.* E két utóbb említett iskolánál tapasztalt hiányok orvoslása iránt a szükséges intézkedéseket megtette.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Sikkasztó bannhivatalnok.** *Zenovits* Béla a budapesti leszámítoló-bank belvárosi fiókostályánál számféjtő és könyvvezető volt. 1895-ben

arra határozta magát, hogy könnyű szerrel pénzt szerez — a bank pénztárából. Elhatározását csakhamar tett követte. Egy 20.000 forintos betéti könyvet váltottak be a pénztárnál s Zenovits számfeltette az összeget s az ő utalványára fizette ki a pénztár. A könyvecské pedig Zenovitsnál maradt s ő a helyett, hogy megsemmisítette volna, eltulajdonította s másik intézetnél zálogba tette. Május 22-én egy 6000 forintos betéti könyvvel végzett hasonló manipulációt s a könyvet *Fehér József* neve alatt tette zálogba. Azután hamis chekkekre szedett fel pénzt s a bankot összesen 60.000 korona erejéig megkárosította. Mikor büne kitudódott, letartóztatták s a vizsgálat befejeztével 2 rendbeli sikkasztás és 19 magánokirathamisítás büntette miatt helyezték vád alá. A törvényszék *negy évi fegyházra* ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla nyilvános szóbeli főtárgyaláson ma délelőtt foglalkozott a bűnpörrel Szabó János elnöklete alatt; a tanács tagjai voltak: *Burg Lajos*, *Zubovich Román*, *Tolnai Antal* (előadó) és *Türk Szilárd*. A vádhatóságot *Vargha Ferencz* kir. főügyész helyettes képviselte, közvédőnek *Gonda Dezső* drt. rendelték be, aki azonban helyét utóbb átengedte a megjelent magánvédőnek, *Tóth Kálmán* dr.-nak, aki a büntetés enyhítését kérte. A tábla azonban *helybenhagyta* a törvényszék ítéletét, azzal, hogy a büntetés a mai naptól számítandó, s öt hónap kitöltöttnek vétetik.

NAPIREND.

Június 8. Péntek. Róm. kath. naptár: Medárd. — Protestáns naptár: Medárd. — Görög-keleti naptár (május 26.): Kárpuz. — A nap két 3 óra 48 perc, nyugszik 7 óra 37 perc. — A hold két 2 óra 58 perc, nyugszik 0 óra 47 perc.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 755,3 milliméter, délután 2 órakor 754,7 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $C^{\circ} + 18,0$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 18,0$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor EN. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor borult, zivataros zápor. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok, hősülédés.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület. I. s. emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti iktesterem.

Június 9. Gőzgépezélok és kazánfűtők vizsgálja.

Június 10. A „Neptun” marostúrdó részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor (Neptun-fürdőépület) — Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola ifjúsági segélyező-egyesületének közgyűlése déli 12 órakor.

Június 13. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Június 17. Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.)

Június 18. Körjegyzőválasztás Kroknán.

Június 19. Körorvosválasztás Kis-Peregen.

Június 29. Lőverseny Kisjenőn.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Fizesésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizesésképtelenségeket jelent: *Fleischmann Lina*, *Szombathely*. — *Feldmann és Lövy*, *Budapest*. *Grünhuth L.*, keresk. cég *Szigetvár*. — *Neumann Kálmán*, *Liptó-Szt.-Miklós*. — *Klein* — *József*, *Dombóvár*. — *Engländer József*, *Budapest*. — *Salzer Samu*, *Budapest*. — *Ohlbaum Jenő*, *Kisvárd*.

Budapesti áru és értéktőzde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 7.

Délelőttőzde. Buzakinálatt kielégítő, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 14.000 mé ermásza került forgalomba, 2½ fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonamű változatlan. Időjárás szép és meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	7.40— 7.45
Buza októberre	7.91— 7.92
Rozs októberre	7.02— 7.03
Zab októberre	5.09— 5.10
Tengeri júliusra	5.73— 5.74
Tengeri 1901. májusra	4.93— 4.94
Repce augusztusra	13.10— 13.20

Zárul 4 órakor:

Buza júniusra	7.86— 7.87
Buza októberre	8.95—
Rozs októberre	6.95—
Zab októberre	5.70— 5.72

Tengeri júliusra	5.08— 5.10
Tengeri 1901. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	711 75
Magyar hitelrészvény	718 75
Leszámlolóbank részvény	480.—
Rima-Muranyi vasmű részvény	561.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	663 50
Közuti vasút	625 —
Városi villamos vasút részvény	317.—

S z e s z ü z l e t .

— Június 7. —

Maljegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélküli per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót Szárított mosók 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Június 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 94.—96.— filig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — filig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 100.—102.— filig. Fialat közep páronként 251—320 kilogramm súlyban 98.—100.— filig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 98.—100.— filig. **Magyar szedett:** Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban — filig. Közep páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — filig. Közep páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — filig. **Romániai eredeti (Stachel):** Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 96.—98.— filig. Közep páronként 240—260 kilogramm súlyban 94.—96.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 92.—94.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokásterü levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillerekben értendők. — Szokásterület a hízott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) súlyá vetetik irányadóknak.

Sertés'észám: Június hó 4-én volt készlet 45217 darab, június hó 5-én fölhajtatott 376 darab, június hó 5-én elszállított 4202 darab, június hó 6-án maradt készletben 44391 darab. Uzlet: Kissé kellemesebb.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900 június 7.

Magyar aranyjárdék 40%	96.75
Magyar koronajárdék 40%	91.25
Magyar arany 4½%	100.50
Magyar ezüst 4½%	10.—
Magyar keleti vasut	96.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeménysorsjegyek kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Oszták papírdárdék	98.—
Oszták járdék ezüst	97.75
Oszták járdék arany	98.75
Koronajárdék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Oszták-magyar bankrészvény	1770.—
Magyar hitelbank részvény	716.50
Oszták hitelintézet részvény	710.75
Oszták-magyar államvasut	661.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.25
Német birodalmi márka	118.30
London	242.20
Paris	96.30

IDEGENEK ARADON.

— Június 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Tempelhoff Gusztáv igazgató Vukovár. — *Lederer Rezső* utazó Budapest. — *Barón József* utazó Budapest. — *Barokassy Kálmán* birtokos Algyest. — *Keiser Lipót* utazó Bécs. — *Szekula Arpad* utazó Budapest. — *Láskó Sándor* utazó Budapest. — *Klein Frigyes* utazó Budapest. — *Munk Gyula* utazó Budapest. — *Csernyinski János* birtokos Eperjes. — *Berger Zsigmond* utazó Budapest. — *Pollák Armin* utazó Budapest. — *Fodor Jenő* utazó Budapest. — *Reich Gyula* utazó Budapest. — *Leppman Lajos* törzsorvos Szeged.

Vass szálloda. Fischer Mór utazó Budapest. — *Mayer Jozsef* utazó Grätz. — *Mauro József* plébános Csermő. — *Possert János* téglagyáros Butyin. — *Szirt Gerszin* plébános Bélicz. — *Bienenstok Gyula* utazó Bécs. — *Popovics János* lelkész Bara-

kony. — *Oprea Nestor* ügyvéd N.-Szent-Miklós. — *Scharf Elek* birtokos Szionda. — *Braune Józ* utazó Bécs. — *Romsauer József* utazó Bécs. — *Trailescu János* esperes Kisjenő. — *Octavian* bankhivatalnok Soborsin. — *Blau Gyula* hivatalnok Bukarest.

Központi szálloda. Schwarzhöfer udvari tanácsos vezetése alatt 4 tanárral 33 hallgatója a többi gazdasági tanintézetnek Bécs. — *Blum Br* bankhivatalnok Budapest. — *Máder Miksa* és *m* birtokos Heves. — *Ungár Lipót* kereskedő Komárom. — *Hecht Mór* kereskedő Komárom. — *Büller Károly* igazgató Lipa. — *Szabó István* k becslő Budapest. — *Gertler Ignátz* utazó Budapest. — *Grimm Károly* jegyző Obrezsa. — *Kállay Józ* utazó Budapest. — *Braunstädter Lajos* alezred Grätz. — *Schwarz József* utazó Temesvár.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.04
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 6.34
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.34
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.54
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. sz. Szolnokról este 8.44
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.58
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.38
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.08
Radnái este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NYILTTÉR.

Dr. Tamasdán Livius
ügyvédi irodáját
megnyitotta
Aradon, Zrínyi-utca 3. sz. a.

Alólirott főügynökségnél, egy a biztosítási szakma irodái teendőiben teljes mértékben jártas

tisztviselő,
ugyszinte
egy gyakornok
felvétetnek.

Ajánlatok felszerelve e hó 15-én személyesen délután 3—4 óra között nyújtandók be.

A trieszti áll. bizt. társaság főügynöksége.

Jó házból való, 2 tisztességes fiú

tanulóul
felvétetik

Weinberger Ferencz

ékszerész, Aradon, Központi szálloda épületében.

12337/1900. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén gyakorlandó, korlátlan, korlátolt és kismértékben való szesz italoknak mily mennyiségben kiméréséről az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 1—19 ivét az állami italmérségi jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. szakasza és az erre vonatkozó utasítás 17. szakasza értelmében 1900. évi június hó 8-ik napjától, 15 napjáig bezárólag a városházán a fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesztük ki, hogy azok az érdekeltek részéről nemcsak megtekinthetők, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra az engedélyesek bármelyike részéről esetleg az ipartársulat, kereskedelmi testület részéről észrevételek tehetők, mely észrevételek a város fogyasztási adófelügyelőségénél írásban nyújtandók be.

Arad, 1900. évi június hó 2.
A városi tanács.

A m. k. állv. bpest-jobbparti üzletvezetősége.
17854—900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A Kőbánya felső pályaudvar átlomáson létesítendő új ideiglenes felvételi épület megépítése körül végzendő munkák biztosítására, ezennel nyilvános verseny tárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák meny-

nyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, az ajánlati költségcsámítás és egységárjegyzék nemkülönben az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályainak (Külső-kerepesi uti ház-csoport) hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megszerezhetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1900. évi június hó 9-ikén déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal „Ajánlat a Kőbánya felső pályaudvaron építendő új ideiglenes felvételi épület létesítésére.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1900. évi június hó 8-áig déli 12 óráig 2000 korona, azaz kétezer korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírosokban gyűjtőpénztárunkban lefizetendő.

Az értékpapírosok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 napnál nem régibb — utolsó árfo-lyama szerint de névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetőek le.

Pósta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapesten, 1900. május hó 10.
Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Utánnomás nem díjaztatik.

4958—1900. kh.

Hirdetmény.

Ismételten előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az olombiztosítók ki-olvaadtak és ez által nemcsak kár okoztatott hanem az utcza világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyon valamint a közérdek megvédése szempontjából a sárkányozást betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanonczaiknak a sárkányozás meg ne engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigoruan felelősségre vonni.

Arad, 1900. április hó 21.

Sarlot,
főkapitány.

Másolat, 8002—1900. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márcz. hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köz-tudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépiparnál a sürgős és ha-laszthatlan javítási munkák ;
2. a kisiparnál a sürgősen rendelt javítási munkák ;
3. a mészáros, hentes és kolbász-készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás ;
4. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítás ;
5. bank- és váltóüzletek ;
6. boltok : minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek ;
7. borkereskedések ;
8. cselédszerző üzletek ;
9. elárusító üzletek ;
10. fehéritési iparnál ;
11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések ;
12. vadkereskedések ;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás ;
14. szatócs üzletek ;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t.-cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,
főkapitány.

A másolat hitelül :
Masztig Emil,
főkapitányi kiadó.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyő-ződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni !

Aradi nyomda részvény-társaság könyvnyomdája (Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő :
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

- Báll meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, divatosak és secessiósak
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

- Pontosság
- Olcsó árak
- Diszkrét izlés

Zarándon

az országos

vásár

folyó hó 9. és 10-én fog megtartatni.

Zarándon, 1900. június hó 5-én.

Zachariás Dezső, jegyző. Kurta Mihály, bíró.

Tanulók

heti fizetéssel felvétetnek

az

aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában és könyvkötészetében.

1795-1900. pm.

Hirdetmény.

A törvényhatósági utadónak az 1900. évről vonatkozó egyéni kivetése lajstromait az 1890. évi I. t. cz. 23. szakasza értelmében hivatalomban a folyó hó 8-tól kezdődő 15 napi közszemlére kiteszem, s erről az érdekelteket azzal értesítem, hogy a kivetési lajstromokat a közszemlére kitével ideje alatt megtekinthetik, s az elleni felszólalásukat hozzám ugyanazon idő alatt benyújthatják. Aradon, 1900. évi június hó 6-án.

Salacz, királyi tanácsos polgármester.

129-1900. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mihájlovits Julia ferj. Urbán Gusztávné végrehajthatónak dr. Mihájlovits Miklós ellen közösség megszüntetése iránti végrehajtási ügyben az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradvárosában fekvő, az 1292. számú tkvben A. I. 1. sor, 1695. hrsz. a. felvett és 4396 korona értékre felbecsült, továbbá

az Aradvárosában fekvő 4074. sz. telekkönyvben A + 2. sor 1326. hrsz. a. felvett és 5400 korona értékre felbecsült ingatlanokra az árverést 4396 korona illetőleg 5400 koronában ezennel megállapított kiállítás árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi június hó 26-ik napján d. u. 3 órakor a kir. törvényszéki 48. számú árverési teremben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 439 korona 60 fillér illetőleg 540 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1900. évi január hó 20-ik napján.

Az aradi kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor, kir. tvszéki bíró.

Alkalmi eladás.

Egy négy emeletes, legújabb rendszerű henger malom,

Compound gőzgép, 3 körben kigyózó vizeső katlannal, több termény- és lisztraktárral, Romániában feloszlás miatt előnyös feltételek mellett eladó. Jelenlegi termelőképeség naponta 25.000 kilogramm (mely azonban fokozható. Előnyös fekvés, Dunarakpart és vasúti állomás helyben. Felvilágosítást Jon Stefani malom tervező és volt malomigazgató nyújt. Bucarest Strada Doamnei 11.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utcza 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógy mód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Havi bérlet 30 jegy 12 frt.

Külön berendezett, kitűnő hatású

orosz-gőzfürdő

egyszeri használat 1 korona.

Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem. A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Vb. Id. Roth Bernát gyuliczai bejegyzett kereskedő csődválasztmányának 1900. évi június hó 1/4. sz. a. kelt határozatánál fogva, a csődtömegbe leltározott és Gyuliczán a vb. üzleti és raktári helyiségeiben elhelyezett, a csődtömegbe 1-től 552. tételig felvett 4575 kor. 80 fillér becsértékű árucikkek és állványok, 4 szobában elhelyezett, különféle jókarban levő butorok, a Gyulicza községi 4-ik számú ház udvarán elhelyezett 60 db. szilva cefre elhelyezésére használható kádak, az udvaron levő nagyobb mennyiségű épületek, egy Vertheim-szekrény, egy hintó, egy vas- és egy fatengelyű kocs, egy ponn, egy kis kocsival és mintegy 50 szekér vegyes trágya ingóságok ajánlati árverés útján, a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Az ajánlatok, az összes leltározott ingóságokra tehető, s azok szabályszerűleg kiállítva, lezárva és lepecsételve, s a becsérték 10%-nak megfelelő bánompénzzel ellátva, 1900. évi június hó 18. délelőtti 11 óráig alólirott csődtömeggondnoknál M.-Radnán, 213. szám alatt nyújthatók be, s f. évi június hó 21-én d. u. 3 órakor fognak a csődválasztmány által dr. Mandl Vilmos csődválasztmányi elnök ur irodájában (Arad, Salacz Gyula-utca 6. sz. a.) felbontatni, a szóbeli árverés folytatni, a mennyiben a csődválasztmány a beadott ajánlatok egyikét sem fogadná el.

A csődválasztmány a leltárba felvett ingók mennyisége és minőségéért nem szavatol s fentartja magának a jogot, hogy esetleg a legkedvezőbb ajánlatot sem fogadhasse el, hanem újabb ajánlatot hirdessen, vagy a csődtömegnek más módon való értékesítését határozhasse el, mi felett 24 óra alatt határozni fog.

Vevő köteles a vételért 48 óra alatt lefizetni s a megvett ingókat Gyuliczán, alólirott csődtömeggondnoktól átvenni, azokat saját költségén és veszélyére elszállítani, valamint a vételi ügylet után kiszabandó illetéket viselni.

A csődtömeggondnok d. e. 9 órától déli 12 óráig, d. u. 3-tól 6 óráig alólirott csődtömeggondnok irodájában M.-Radnán tekinthető meg, az eladandó ingók pedig alólirott csődtömeggondnok közbenjöttével Gyuliczán a helyszínén (vasúti állomás Tótvárad) folyó évi június hó 13., 14. és 16-ik napjain mindenkor d. e. 9 órától d. u. fél 6 óráig szemlélhetők meg.

Kelt M.-Radnán, 1900. június hóban.

Bartos Gusztáv,

ügyvéd és vb. Id. Roth Bernát gyuliczai bejegyzett kereskedő csődtömeggondnoka.

1802-1900 pm.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad szab. kir. város törvényhatóságánál szervezendő büntető ügyi osztályhoz egy 2800 kor. évi tiszt, fizetéssel kapcsolatos alkapi-tányi és egy 1400 korona évi fizetéssel javadalmazott segédtsz állás betöltendő lévén, azokra ezenel pályázat nyitattik.

Az alkapi-tányi állásra azok pályázhatnak, a kik legalább is a jogi tanfolyam bevégzését igazolják; a segédtszti állásra pedig azok, kik arra az 1890. évi I. t. cz. 19. szakaszában előirt minősítéssel bírnak.

A pályázati kérvények hivatalomhoz, a folyó évi június hó 12-ig bezárólag benyújthatók.

Aradon, 1900. május hó 31-én.

Salacz, kir. tan. polgármester.